
MUSUL HENÜZ BAŞLANGIÇ HEDEF 'YENİ IRAK'

02.12.2016

Karar, 1 Aralık 2016

Bağdat hükümeti, Sünni dostlarını artırma parolasıyla ülkedeki siyasi sistemi yeniden dizayn etme çalışmalarına başladı. Ancak uzmanlar, Haydar İbadi yönetiminde Biz kazandık, şartları da biz tayin ederiz anlayışının hakim olduğuna dikkat çekiyor.

Irakın en büyük ikinci kenti Musulu, terör örgütü IŞİDden kurtarmak için başlayan operasyonda yaklaşık bir buçuk ay geride kaldı. Şehir içinde çatışmalar başladıktan sonra Irak güçlerinin ilerleyişi yavaşlasa da önümüzdeki aylarda Musulun IŞİDden tamamen temizlenmesine kesin gözüyle bakılıyor. Bu nedenle Musuldan sonra ne olacak? sorusu, operasyonla ilgili en çok tartışılan konuların başında geliyor. Bağdat hükümeti ve Başbakan Haydar İbadi açısından bu sorunun yanıtının, IŞİDi doğuran mezhepçi düzenden uzaklaşarak ülkede yeni ve daha kapsayıcı bir sistem kurulması olduğu belirtiliyor. Gazeteci ve akademisyen Hasan Hasan, son dönemde Irak hükümeti çevrelerinde yeni bir düzen kurma eğiliminin ortaya çıktığını ifade ediyor. Bu eğilimin Bağdattaki siyasetçiler ve din adamları arasında yaygın olduğunu belirten Hasan, Iraklı diplomatların Ürdün ve BAE gibi Ortadoğu ülkelerine yaptıkları ziyaretlerde de bu açılımı anlattıklarını belirtiyor.

MEZHEPÇİLİK BİTMEDİ

Hükümet çevrelerinde bütün Irakı Şiiilerin yönetemeyeceği görüşünün yaygın olduğunu kaydeden Hasan, bunun 2006-2014 arasında Başbakan olarak görev yaptığı sürede mezhepçi politikalarıyla tepki toplayan, şu anda da Cumhurbaşkanı Yardımcısı olan Nuri Malikinin politikalarını terk etme anlamına geldiğini dile getiriyor. Ancak Hasana göre, bu mezhepçiliğin tamamen terk edildiği anlamına gelmiyor. Derinlere indiğinizde bunun altında yatan düşünceyi görebiliyorsunuz diyen Hasan, Şii hükümet çevrelerinde geleneksel sünni muhalefetin 2014te IŞİDe destek vererek yanlış ata oynadığı, Bağdatınsa galip taraf olarak şartları dikte etme imkanına sahip olduğu fikrinin yaygın olduğunu ifade ediyor. Malikinin geçen günlerde Irak 7 televizyonuna verdiği röportajda yaptığı açıklamalar da Hasanın izlenimlerini doğrular nitelikte. Maliki, burada yeni bir Sünni kesimle çalışacaklarını ve eski Sünni muhalefeti devre dışı bırakacaklarını, BMnin de bu plana destek verdiğini söylemişti. Başbakan İbadi, önceki gün Associated Press ajansına verdiği mülakatta Bağdat hükümetiyle Sünni halk arasındaki ilişkilerin eskisine oranla çok daha iyi olduğunu savunmuş, Önceden Irak ordusunu şehirlerinde istemeyen insanlar, şimdi orduyu davet ediyorlar demişti. İbadi, ayrıca Şii milislerin yaptığı insan hakları ihlallerinin ciddi biçimde incelendiğini, şu ana kadar birçok milise idam cezası verildiğini söylemişti.

OPERASYONDA BİR SÜNNİ AŞİRET

Bağdat hükümetinin yeni Sünni müttefiklerinin en önemlilerinden biri, Selahaddin vilayetinin güçlü aşireti Cuburiler. Daha önce Baas ve Amerikan işgali dönemlerinde hükümet görevlerinde bulunan, şu anda da siyasetle uğraşan aşiret lideri Mişan Cuburinin oğlu Yazan Cuburi, Liva Selahaddin adlı örgütüyle Bağdata bağlı milis gücü Haşdi Şabinin içinde yer alıyor. Dış politika dergisi Foreign Policyden Robbie Gramera konuşan Cuburi, Musul operasyonunun Yeni bir Irakın başlangıcı olduğunu söylüyor. Gramer, Yazan kendini uluslararası bir güç mücadelesinin ortasında bulmuş. Farklı ülkeler, ılımlı bir Sünni müttefik olarak onun desteğini almak için yarışıyor. Yazan ise aşiretinin, topluluğunun ve bölgesinin çıkarlarını ne pahasına olursa olsun korumaya kararlı ifadelerini kullanıyor.

MÜLTECİ KRİZİ TAKTİK DEĞİŞİRTTİ

İlerlemenin durma noktasına geldiği Musul operasyonunda, çatışmalar nedeniyle kenti terk eden halkın durumu da endişe yaratıyor. Birleşmiş Milletlerin tahminlerine göre 200 bin civarında mültecinin beklendiği, ancak yalnızca 75 bin kadar kişinin göç ettiği belirtiliyor. Ancak buna rağmen inşa edilen bütün göçmen kamplarının dolması, Irak ordusunu taktik değiştirmeye yöneltti. Daha önce yoğun bombardıman yapılabilmesi için sivillerin evlerini terk etmesini isteyen ordu, şimdi sivillere evlerinde kalma çağrısı yapıyor. Bu da operasyonun yavaşlamasına neden oluyor. IŞİD militanlarının, sivilleri canlı kalkan olarak kullandığı ve ordunun karşılık vermesini zorlaştırmak amacıyla sivillerin bulunduğu bölgelerden ateş açtığı belirtiliyor.16-12/01/aasddf.jpg

DİCLEİN DOĞUSU SUSUZ, 650 BİN KİŞİ MAĞDUR

Musulda 17 Ekimde başlayan operasyonlar, Dicle Nehri tarafından ikiye bölünen kentin doğu mahallelerinde sürüyor. Özel Kuvvetler öncülüğündeki Irak güçlerinin, şu ana kadar Musulun

doğusundaki 36 mahalleden 15ini kontrol altına aldığı belirtilirken, çatışmalar nedeniyle bu bölgede su kesintisi başladı. 650 bin kişinin suya ulaşamadığı belirtiliyor. Musulun merkezi olduğu Ninova vilayetinin meclisi üyesi Hüsam Abar, kentteki durumu insani bir felaket diye niteledi. Abar, bir buçuk milyon kişinin yaşadığı kentte insanların suyun yanısıra elektrik ve sağlık hizmetleriyle gıda malzemelerine de ulaşamadığını kaydetti. Kentin Hadra mahallesinde yaşayan 45 yaşındaki Um Ahraf, AFP ajansına yaptığı açıklamada durumu Su yok. Kuyulardan su içiyoruz. Oradan su tuzlu geliyor. İçmeden önce kaynatmamız gerekiyor sözleriyle anlattı.

Kaynak/Source: